

РЕШЕНИЕ

7 октябрь 2019 года

Болгар ш.

КАРАР

№ 42-1

**Татарстан Республикасы
“Спас муниципаль районы”
муниципаль берәмлегендә бюджет
корылышы һәм бюджет процессы
нигезләмәсен раслау хакында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасының «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.
2. Үз көчен югалткан дип тану:
 - 2.1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советының 2013 елның 28 октябрендә кабул ителгән 35-3 номерлы «Татарстан Республикасы «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмәне раслау турында карар».
 - 2.2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советының 2015 елның 26 октябрендә кабул ителгән 2-2 номерлы «Татарстан Республикасы «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Советының 2013 елның 28 октябрендәге 35-3 номерлы карары белән расланган карарына үзгәрешләр кертү турында» гы карары.
 - 2.3. Билгеләргә кирәк, 16-35 статьяның нигезләмәсе, 44 статьяның 9 абзацы район бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә, 2020 елга һәм 2021-2022 еллар план чорына бюджеттан башлап, барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата кулланыла.
3. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында :// www.spasskiy.tatarstan.ru һәм хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (//<http://pravo.tatarstan.ru>) закон белән билгеләнгән срокта бастырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну финанс-бюджет мәсьәләләре, икътисад һәм жирдән файдалану буенча даими комиссиягә йөкләргә.

**Спас муниципаль районы
Башлыгы, Совет Рәисе**

Ф. В. Мухаметов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ТӨЗЕЛЭШЕ ҺӘМ БЮДЖЕТ
ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА

Нигезләмә

I кисәк Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге Нигезләмә Спас муниципаль районында бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым Кодексы, Спас муниципаль районы (Алга таба - район) Уставы нигезендә, район бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм районның муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет-хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

2 статья. Районда бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Районның бюджет-хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

4 статья. Район бюджетының хокукый рәвеше

Спас муниципаль районы бюджеты (алга таба - район бюджеты) Спас муниципаль районы Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Район бюджеты өч елга - Чираттагы финансы елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Район бюджеты проекты формалаштыру Спас муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - район Башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителә торган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

5 Статья. Районда Россия Федерациясенен бюджет классификациясен куллану

1. Районның бюджет вәкаләтләренә район бюджетына кагылышлы өлешендә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү керә.

2. Районның финансы-бюджет палатасы Баш администраторлары район жирле үзидарә органнары һәм (яки) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подводларның кодлары исемлеген раслый.

3. Районның финансы-бюджет палатасы тарафыннан район бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеге һәм кодлары билгеләнә.

Район бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгеләү тәртибе финансы белән тәмин ителеше район бюджетыннан максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар исәбенә гамәлгә ашырыла торган район финансы-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Районда бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бюджетлар кытлыкларын финанслау керемнэрен, чыгымнарын һәм чыганакларын бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджет дефицитларын финанслау чыганакларының, керемнэрнең һәм чыгымнарының чагылышы тулысынча;

- район бюджетының баланслылыгы;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык);
- район бюджетының дөрөслеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характердагы;
- бюджет чыгымнары ведомство буйсынуында;
- кассаларның бердәмлеге.

7 Статья. Районда бюджет процессының төп этаплары

Районда бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына районның социаль-икътисадый үсеше фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләрэн эшләү;;

- район бюджеты проектын төзү;
- район бюджетын карау һәм раслау;
- район бюджеты үтәлеше;
- район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү.;
- район бюджеты үтәлеше турында хисап раслау;
- муниципаль финанс контролен тормышка ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм ул 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр

дәвам итә.

Мәкалә 8. Районда бюджет процессында катнашучылар

Районда бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Спас муниципаль районы Советы;
- Спас муниципаль районы башлыгы;
- Спас муниципаль районы башкарма комитеты;
- Спас муниципаль районының финанс-бюджет палатасы;
- Спас муниципаль районының Контроль-хисап палатасы;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын алуучылар;
- бюджет керемнэрнең Баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары

(администраторлары).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләр

1. Спас муниципаль районы Советы район бюджетын карый һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслый, Спас муниципаль районы Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләрэнә бәйлә рәвештә Спас муниципаль районы советының эшче төркемнәре утырышларында, комитетларында, утырышларында район бюджеты үтәленең аерым мәсьәләләрэн тикшереп торуны гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра., «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнен контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Спас муниципаль районы Уставы, әлеге Нигезләмә белән.

Спас муниципаль районы Советына, аның вәкаләтләрэн тәэмин итү өчен, Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында

билгелэнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенциясе чикләрендә, Спас муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Спас муниципаль районы башкарма комитеты район бюджеты проектын төзүне тәмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән Спас муниципаль районы Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, район бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылығын төзүне тәмин итә, район бюджеты үтәлеше турында хисапны Спас муниципаль районы Советына раслауга тапшыра, Муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә, башка вәкаләтләрне башкара., бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган, әлеге Нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар белән билгелэнгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актларда.

3. Районның финанс-бюджет палатасы район бюджеты проектын төзи, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән Спас муниципаль районы Советына кертү өчен тапшыра, район бюджеты үтәлешен оештыра, бюджет хисаплылығын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрән жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгелэнгән башка бюджет вәкаләтләрән гамәлгә ашыра.

4. Районның контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелэнгән бюджет вәкаләтләрән, шулай ук бюджет вәкаләтләрән башкара:

аудиту нәтижәләлеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәләлеген бюджет чараларын куллануны;

район бюджеты турында карарлар проектларын, Россия Федерациясе Бюджет законнары башка норматив хокукый актларын, шул исәптән район бюджеты күрсәткечләренен (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезле булуын тикшерү;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтәлеше турында хисап тикшерүләрен һәм бәяләмәләренә эзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләренә бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү буенча;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренен Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары(алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары) һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

һәм муниципаль берәмлекләренен контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенен гомуми принциплары турында «2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 14.12.2011 ел, № 14-7 район Советы карары белән расланган» контроль-хисап палатасы турында Нигезләмә «ндә билгелэнгән башка мәсьәләләр каралды.

Әлеге пунктта каралган район Контроль-хисап палатасының бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренен контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенен гомуми принциплары турында " 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгелэнгән нигезләмәләренә үтәп гамәлгә ашырыла.

5 . Бюджет средстволарын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләлеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренен нигезләнүен тәшкил итә;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованияләрен, ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрнең үтәлешен формалаштыра, раслый һәм контрольдә тотат;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исемнән җавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын бүлүче:

учреждениеләрнең, оешмаларның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләрен лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм район бюджетының тиешле өлешен башкара;

бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртибен үтәүне тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

үзенә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә);

бюджет Хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылыгын бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) тиешле рәвештә тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

8. Район бюджеты керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

касса планын төзү һәм алып бару өчен мәгълүмат бирә;

район бюджеты керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

9. Район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлекләрен төзи;

район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрен һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) тормышка ашыра;

район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә;

бюджет ассигнованиеләрен район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары администраторларына бүлә һәм район бюджетының тиешле өлешен башкара;

* район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра

10. Район бюджеты акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең), район бюджеты керемнәре баш администраторының (администраторының), район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының (администраторының) эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

10 статья. Район бюджеты керемнәре

1. Район бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

2. Жирле салымнар турындагы карарларга, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет карарларына үзгәрешләр кертү турында "Спас муниципаль районы" муниципаль берәмлеге Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты район Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

11 статья. Район бюджеты чыгымнары

1. Район бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләүгә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтөлеше Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында «Спас муниципаль районы» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары исәбеннән булырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Район бюджетының чыгымнар өлешендә район Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру күздә тотыла.

Район Башкарма комитетының Резерв фонды күләме бюджет турындагы карар белән билгеләнә һәм гомуми карар белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан артмаса тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Район Башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап квартал саен һәм район бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапларга теркәлә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

14 статья. Чыгым йөкләмәләре реестры

1. Районның финанс-бюджет палатасы чыгым йөкләмәләре реестрын алып барырга тиеш.

2. Районның чыгым йөкләмәләре реестры район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып барыла.

3. Районның чыгым йөкләмәләре реестры Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырыла.

15 статья. Район бюджеты кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына район бюджеты кытлыгы, элеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, район бюджеты турында карар нигезендә билгеләнә.

2. Район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен

исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренәң расланган гомуми еллык күләменәң 10 процентыннан артмаска тиеш.

* Районга карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар гамәлгә ашырылган очракта, район бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган керемнәренәң һәм (яисә) түләүләренәң өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәренәң расланган күләменәң исәпкә алмыйча, район бюджеты керемнәренәң расланган гомуми еллык күләменәң 5 процентыннан артмаска тиеш.

Район бюджеты турында Совет карары белән район милкендә булган акцияләр сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәренәң бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары составында раслау һәм (яисә) район бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында район бюджеты кытлыгы әлегә пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән район бюджеты дефициты әлегә статьяның 2, 2 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

16 Статья. Район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганакалары составына кертелә:

номиналь бәясә Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтлә кәгазьләренә урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

Россия Федерациясә валютасында кредит оешмаларының район тарафыннан жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

район тарафыннан Россия Федерациясә валютасында алынган һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма район бюджетына Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дэвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганакалары.

Район бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганакалары составына кертелә:

район милкендә булган капиталда акцияләренә һәм башка формаларын сатудан кергән акча;

район бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләренә үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую шарты белән Россия Федерациясә валютасында район гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

Россия Федерациясә валютасында районның башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

район бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм район бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитларының Россия Федерациясә валютасында суммасы арасындагы аерма;

район бюджетыннан Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән район бюджетыннан Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчәреlgән акчалар һәм район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм исәп-хисап счетына күчәреlgән акчалар арасындагы аерма.

Агымдагы финанс елы башына район бюджеты акчаларының калган өлеше финанс хисап елында файдаланылмаган муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук район Советының хокукый акты белән билгеләнгән күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исемнән төзелгән товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелә ала., финанс хисап елында әлегә муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә

тиешле бюджет ассигнованиеләре, финанс хисап елында бирелүе финанс тәминаты чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучыларның акчалата йөкләмәләрен район бюджеты турында карарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренә калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре.

Калдыклар белән идарә итү буенча район бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм сәхәттә операцияләр составына гамәлгә куячы Район һәм Россия Федерациясә законнары нигезендә районның финанс-бюджет палатасында шәхси сәхәтләры ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Район бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганақлары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм район тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хоукуы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясә тарафыннан бирелгән чит ил валютасында районның муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме»;

17 Статъя. Муниципаль бурыч структурасы

Бурыч йөкләмәләре районның ала сәхәствәтә рәвешендә йөкләмәләрен буенча:

1) районның кыйммәтлә кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтлә кәгазыләргә));

2) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирлә бюджетка Россия Федерациясә валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) Россия Федерациясә валютасында кредит оешмаларынан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;

5) район гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә), выраженным валютасында Россия Федерациясә;

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенә Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациясә Бюджет кодексын гамәлгә керткәнчә барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтлә кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирлә бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларынан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) районның түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациясә валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтлә кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациясә валютасында белдерелгән Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирлә бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;;

3) йөкләмәләре Россия Федерациясә валютасында белдерелгән кредит оешмаларынан район тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясә валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) районның Россия Федерациясә валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән район тарафыннан чит ил валютасында алынган бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында район тарафыннан чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

* Районның бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача вакытлы (бер елдан алып биш елга кадәр) һәм озак вакытлы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

18 Статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

1. Әгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсенә түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары һәм районның муниципаль хокукый актларында билгеләнгән гамәлләр кредиторы тарафыннан үтәлмәсә), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр район вәкиллеке органының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Муниципаль гарантияләр буенча район бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләргә нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация, әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән күчәрлә торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча аларны исәптән төшерү суммасына муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты үз тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләргә түләп бетерү датасы житкәнчә сатып алынган (алмашу нәтижәсендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

19 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Районның муниципаль эчке бурыч алулары дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан һәм кредит оешмаларынан район исемнән жирле бюджетка заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак районның бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Районның муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм район Уставы нигезендә район исемнән жирле администрация (район башкарма-боеру органы) ия була.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләре урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә район тарафыннан гамәлгә ашырыла:

- 1) районның бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычларның булмавы;
- 2) район исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмаган кредит рейтингы алды.

6. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә аны бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә керткән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткеләренә зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кәргән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, Район муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 5 пунктында каралган районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткеләренә зурлыкларын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Район, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларынан кредитлар рәвешендә һәм районның кыйммәтле кәгазьләрен бары тик рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алулар башкарырга хокуклы., Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 107 статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясындагы 7 пунктында каралган.

10. Район, в случае отнесения его в соответствии со статьей 107 Бюджетного кодекса Российской Федерации и статьей 31 Бюджетного кодекса Республики Татарстан к группе заемщиков с низким уровнем долговой устойчивости, не вправе осуществлять муниципальные внешние заимствования и предоставлять муниципальные гарантии в иностранной валюте.

11. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, Район муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында расланган очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе валютасында) Россия Федерациясе валютасында тапшырырга хокуклы.), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелде.

12. Районның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 статьясындагы 9 пунктында каралган түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткәрү рөхсәт ителми.

20 статья. Район тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр биру үзенчәлекләре

1. Район, Россия Федерациясеннән чит ил валютасында Бурыч Алырга, Россия Федерациясеннән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын Россия Федерациясе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

21 Статъя. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статъялары нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирле бюджет турында тиешле финанс елына расланган район бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында районның бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирле бюджет акчаларының агымдагы елның 1 гыйнварына булган бурычлары буенча түләү күләмнәре күрсәтелгән арттыру суммасында барлыкка килгән, күрсәтелгән арттыру суммасында, агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен киметеп, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статъясында каралган максатларга юнәлдерелгә тиеш.

22 Статъя. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычтан һәм районның бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләреннән тыш

1. Жирле бюджет турындагы карар нигезендә муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган йөкләмәләре булган очракта) иң югары чикләре (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча), шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп (муниципаль гарантияләр буенча чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (районның чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) элге статъяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган карар нигезендә расланган (Чираттагы финанс елына), кире кайтарылмый торган кертемнәренң һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренң өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләренң расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренң гомуми күләменнән артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статъясындагы 4 пункттында каралган чаралар районга карата кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган Түләүсез керемнәренң һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләренң өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренң расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренң гомуми күләменң 50 процентыннан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләргә үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменң (Чираттагы финанс елына) 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән түләүләренң еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында расланган карарның 20 процентыннан

артмаска тиеш (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәрен һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрен; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

23 Статъя. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп:

- 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
- 2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәмин ителә торган йөкләмәләр валютасы;
- 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);
- 5) гарантияләрне биерү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.»

24 Статъя. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында чит ил валютасында федераль бюджеттан жирле бюджетка жәлеп итү күләме һәм максатчан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) районның бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

25 Статъя. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнең иң чик сроклары.

2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында карарга кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый

26 Статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп, Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

- 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
- 2) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау) ;
- 4) гарантияләрне би­рү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турында тиешле карарга кушымта булып тора.

27 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет турында Карарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш район Советы тарафыннан билгеләнә.

28 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәмин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар җаваплылык тота.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем би­рү – Район) һәм Гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципалның исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исеме, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләренә үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп));

5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия би­рү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча йөкләмәләренә Гарант тарафыннан үтәү тәртибе;

12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;

13) гарантияне туктату нигезләре

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түлән­гән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокукы булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исеменнән гарантия бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган район милкендә булган муниципаль гарантия бирә торган хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелә ала. Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәминат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртсә хокуклы түгел.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булган таләпләр, яна хужага (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яна хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләренң хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очрактарда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язмача ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән вазыйфа принципалы үтәлмәгәндә) Гарант тарафыннан таныла..

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, язма рәвештә гарантка белдерелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срогыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәмин ителгән йөкләмәләренә үтәү срогы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчәрмәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срукта, бенефициарның күрсәтелгән таләпкә кушып бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше турындагы таләбен карарга һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа кушып бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш.

16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантия бирелгән срок тәмамланганнан соң (гарантиянең гамәлдә булу срогы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка тапшырылган);

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренә тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тартты;

5) әлеге статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пункттында билгеләнгән очрактарда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда.

17. Гарантиянең үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлык каршылыкларны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да әлеге каршылыкларга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен һәм аңа кушып бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очракта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш.

20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә каралган йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый.

21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла:

1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп,;

2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганнан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэмин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәлеше турында гарантка карата таләп булу-булмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнең булу-булмавына карамастан));

4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларынан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларынан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларынан;

5) әгәр тәэмин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантия үтәлеше турында гарантка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә,;

7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алуыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алуыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның));

8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка, төп йөкләмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта,;

9) гарантияләрдә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Гарантның аның буенча йөкләмәләре туктатылганнан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокукларының гарантка юл куюы белән бәйлә булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйлә булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регрессы тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән җаваплылыкка ия.

29. Бенефициарлар булып торган йөкләмәләрне тәмин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

29 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Район исемнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең эмитенты булып жирле хакимият тора, ул район Уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукына ия.

5. Район тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәҗәгәтләрне тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30 статья. Район бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар формасында бирелә:

жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезлүгә район бюджетыннан дотацияләр;

Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очрақларда район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына субвенцияләр;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очрақларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр бирү;

башка бюджетара трансфертлар.

Район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренә бер өлешен гәмәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

Шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гәмәлгә ашыруга муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләр (субвенцияләрдән тыш), район бюджетыннан шәһәр,

авыл жирлекләре бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) тиешле жирле үзидарә органнары тарафыннан үтәлгән очракта бирелә., авыл жирлекләре төп шартларның бирү бюджетара трансфертлар Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга статьясында каралган 44 Татарстан Республикасы Бюджет кодексының.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар Татарстан Республикасы бюджетыннан булган жирле бюджетлардан бюджетара трансфертларны бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителгән район Советы карарлары белән билгеләнә.»;

31 Статья. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр бирү тәртибе

1. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр район составына керүче жирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы карарлары нигезендә бирелә.

Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләрнең гомуми күләме ел саен чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты проектын төзегәндә жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район составына керүче жирлекләрнең бюджетларына бирелә торган дотацияләрнең суммар күләме һәм жирлекләрнең исәп-хисап бюджет тәмин ителешен тигезләү критериена ирешү зарурлыгыннан чыгып исәпләнелә торган дотацияләрнең суммар күләме, жирлекләрнең гомуми ихтыяжлары һәм керем мөмкинлекләре бәяләрендәге аерманы исәпкә алып, жирлекләрнең, һәм жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләр күләме турында Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары.

Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә муниципаль берәмлекләр арасында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, район бюджетыннан дотацияләрне бүлү Татарстан Республикасы Бюджет кодексына 12 нче кушымта белән билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр күләме һәм аларны бүлү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) район бюджеты турында район Советы карары белән раслана.

Әгәр район бюджеты проекты Чираттагы финанс елына һәм план чорына расланса, план чорына шәһәр, авыл жирлекләре арасында план чорына район бюджетыннан бюджет тәмин ителешен тигезләүгә дотацияләр күләмен план чорының беренче елына расланган дотацияләрнең гомуми күләменен 20 проценттан артмаган һәм план чорының икенче елына расланган күрсәтелгән дотацияләрнең гомуми күләменен 20 проценттан артмаган күләмен раслау рөхсәт ителә.

3. Жирлекләрнең бюджет тәмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр, Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.1 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә бирелә торган дотацияләрдән тыш, исәп-хисап бюджет тәмин ителеше район шәһәр һәм авыл жирлекләренең хисаплы бюджет тәмин ителешен тигезләү критерие буларак билгеләнгән дәрәжәдән артмаган шәһәр һәм авыл жирлекләренә бирелә.

Жирлекләрнең исәпләп чыгарылган бюджет тәмин ителеше шәһәр һәм авыл жирлеге бюджеты тарафыннан салым базасыннан (салым потенциалыннан) чыгып алынырга мөмкин булган бер кешегә салым керемнәренен һәм халык структурасындагы аермаларны, социаль-икътисадый, климат, географик һәм башка объектив факторларны һәм бер кешегә карата муниципаль хезмәт күрсәтүләр хақына тәэсир итә торган шартларны исәпкә алып, район жирлекләре буенча уртача күрсәткечкә охшаш күрсәткеч белән билгеләнә.

Бюджет тәмин ителешенен исәп-хисап дәрәжәсе шәһәр һәм авыл жирлекләре буенча шәһәр һәм авыл жирлекләренең салым керемнәре чагыштырмасын тәмин итә торган бердәм методика буенча, бюджет хезмәтләре исемлеге һәм бер кешегә исәпләгәндә муниципаль хезмәтләр күрсәтү бәясенә тәэсир итә торган факторларны һәм шартларны характерлый торган күрсәткечләр исемлеге буенча билгеләнә һәм шәһәр һәм авыл жирлекләре өчен аерым билгеләнергә мөмкин.

Жирлекләрнең хисаплы бюджет тәэмин ителеше дәрәжәсен билгеләгәндә хисап чорында факттагы керемнәр һәм чыгымнар күрсәткечләрен һәм (яисә) аерым жирлекләрнең фаразлана торган керемнәре һәм чыгымнары күрсәткечләрен куллану рөхсәт ителми.

4. Әлеге статьяның 3 пунктында каралган дотацияләр бирелгән очракта, районның финанс органы район бюджетыннан жирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр алучы муниципаль берәмлекләрнең жирле администрация башлыклары (башкарма-боеру органнары житәкчеләре) белән жирлекләрнең социаль-икътисадый үсеше һәм жирлекнең муниципаль финансларын савыктыру чаралары каралган килешүләр төзәргә хокуклы.

Әлеге пунктта күрсәтелгән килешүләр төзү тәртибе, сроклары һәм килешүләргә таләпләр жирле администрация (башкарма-боеру органы) тарафыннан билгеләнә.

32 Статья. Татарстан Республикасы бюджетына район бюджетыннан субсидияләр

1. Район бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр район бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

33 Статья. Район бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Район Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында район бюджетыннан субсидияләр биреләргә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары район Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган жирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

34 Статья. Район бюджетыннан шәһәр, авыл жирлекләре бюджетларына башка бюджетара трансфертлар (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасының тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар да биреләргә мөмкин.

35 Статья. Район алдындагы акчалата йөкләмәләр

Район алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып акча средстволары суммасы тора, аны район алдында билгеләнгән датага акчалата йөкләмә нигезендә түләргә тиеш.

2. Район алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр районның финанс активларын формалаштыра.

3. Акчалата йөкләмәләр буенча район алдындагы бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, район алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы район бюджетының бердәм сәетына күчәргәннән соң үтәлгән дип санала.

II кисәк. РАЙОН БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

36 Статья. Район бюджеты проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган нигезләмә нигезендә, район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

2. Район бюджеты проектын төзү нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль жыелышына Россия Федерациясе бюджет саясәтен (бюджет саясәтенә карата таләпләр) билгели торган юлламасы нигезләмәләре;

- бюджет саясәтенә төп юнәлешләре һәм район салым саясәтенә төп юнәлешләре ; ; районның социаль-икътисади үсеш фаразы;

- муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк:

- Россия Федерациясенә Салымнар һәм жыемнар турындагы Законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, район Советының норматив-хокукый актлары, салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты эшли башлаганда гамәлдә булган вакытта;

- район бюджетына федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан түләүләр нормативларында;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренә күздә тотылган күләмнәре;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре.

муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны исәпкә алу.

37 Статъя. Районның социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Районның социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.

2. Районның социаль-икътисади үсеш фаразы ел саен район Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эшләнә. Районның социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан район Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

3. Район бюджеты проектын төзү һәм карау барышында районның социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектынның төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

38 Статъя. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре районның социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә фаразланыла, жирлек бюджеты турындагы карар проекты район Советына кертелгән көнгә гамәлдә булган салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм район Советының муниципаль-хокукый актлары нигезендә фаразлана.

2. Жирле салымнар турында карарларга үзгәрешләр кертү турында район Советы карарлары, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты район Советына кертелгәнчә 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Район Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукый актларына Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проектын район Советына керткәннән соң кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турында карар проекты жирле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив хокукый актларында район Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларының Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керүе турында нигезләмәләр булырга тиеш.

39 Статъя. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методикага туры китереп, гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә аерым гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

40 Статъя. Муниципаль программалар

1. Районның муниципаль программалары район Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары район Башкарма комитеты тарафыннан билгелэнгән тәртиптә билгеләнә.

Районның муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе район Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Район муниципаль программаларын тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме район Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча район бюджеты турындагы карар белән раслана.

Районның чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителгән муниципаль программалары, шулай ук районның элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр район Башкарма комитеты тарафыннан билгелэнгән срокларда расланырга тиеш.

Районның муниципаль программалары район бюджеты турындагы карар нигезендә, ул үз көченә кәргән көннән алып ике айдан да соңга калмыйча, район бюджеты карарына туры китерелгә тиеш.

3. Районның һәр муниципаль программасы буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәру тәртибе һәм аның критерийлары район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча район Башкарма комитеты тарафыннан районның чираттагы финанс елыннан башлап, районның расланган муниципаль программасыннан башлап, туктатылырга яки үзгәртәргә, шул исәптән районның муниципаль программасын финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителәргә мөмкин .

41 Статья. Муниципаль юл фонды

1. Муниципаль юл фонды-гомуми файдаланудагы автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү, шулай ук торак пунктларның күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләрен, күпфатирлы йортларның ишегалды территорияләренә керү юлларын капитал ремонтлау һәм ремонтлау максатларында файдаланылырга тиешле район бюджеты акчаларының бер өлеше.

2. Муниципаль юл фонды карар белән төзелә (район бюджеты турындагы Карардан тыш).

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карар нигезендә, әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән Совет карары белән билгелэнгән район бюджеты керемнәренә кимендә фаразланган күләме күләмендә раслана.:

Россия Федерациясе территориясендә житештерелә торган дизель һәм (яки) карбюратор (инжектор) двигательләре өчен автомобиль бензинына, туры куу бензинына, дизель ягулыгына, мотор майларына, шәһәр бюджетына күчәрелергә тиешле дизель һәм (яки) карбюратор (инжектор) двигательләренә акцизлар;

муниципаль юл фонды булдыруны күздә тоткан Совет карары белән расланган башка төр керемнәр район бюджетына керә.

Муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен формалаштыру һәм куллану тәртибе Совет карары белән билгеләнә.

Муниципаль юл фондының ағымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре чираттагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга жибәрелә.

42 Статья. Район бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары

Район бюджеты проектының төзү тәртибе һәм сроклары бюджет законнары һәм район Советының муниципаль хокукый актлары белән билгелэнгән таләпләренә үтәп, район Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III Кисәк. КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАУ ПРОЕКТЫ

43 Статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Район бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе

Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган төп характеристикалар булырга тиеш»;

* 1.1. Район Советының бюджет турында Карарында, әгәр алар Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар белән билгеләнмәгән булса, жирлекләр бюджетлары арасында керемнәрне бүлү нормативлары булырга тиеш.

2. Район бюджеты карары белән раслана:

- бюджет керемнәренә Баш администраторлары Исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары Исемлеге;

- бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре буенча йә бүлекләр, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре буенча бүлү;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

- Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;;

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтеләп,;

- ассигнованиеләр күләме һәм аларны юл фонды буенча бүлү;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән район бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга район бюджеты проектының план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Район бюджетының план чорының параметрларын үзгәртү район Советының муниципаль хокукый акты нигезендә башкарыла.

Район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә чыгымнарның ведомство структурасына район бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Район бюджеты турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап файдалануга (бюджетта чагылдыруга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәренә аерым төрләре (ярдәмче төрләре) буенча район бюджеты турындагы карарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) район бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән артыграк бюджет керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин.

44 Статья. Район бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Бер үк вакытта проекты белән район бюджеты турында киләсе финанс елына һәм план чорына район Советына тапшырыла:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм районның салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында районның социаль-икътисади үсешенә якинча нәтижеләре һәм агымдагы финанс елында районның социаль-икътисади үсешенә көтелгән нәтижеләре;
- районның социаль-икътисади үсеш фаразы;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына районның берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит));
- район бюджеты проектына аңлатма язуы;
- методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүне исәпләү;
- муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча;
- агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- район Советы, Контроль-хисап палатасы тәкъдим иткән әлеге органнарның бюджет сметаларына карата финанс-бюджет палатасы белән каршылыктар килеп туган очракта, тапшырыла торган проектлар, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата;
- башка документлар һәм материаллар.

45 Статъя. Бюджет турында карар проекты район Советына кертү

1. Район Башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча район советына карый.

2. Спас муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы карары проекты белән расланган план чорының тиешле бюджеты күрсәткелләрен аныклау һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткелләрен раслау карала.

3. Спас муниципаль районы бюджетының расланган план чорының параметрларын аныклауны күздә тотта:

- Спас муниципаль районының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турында карар проекты карау предметы булып торган төгәлләштерелгән күрсәткелләренә раслау;;

- Спас муниципаль районы бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткелләрен арттыруны яки киметүне раслау йә аңа тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статъялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.

4. Әгәр Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренә иң чик гомуми күләме Спас муниципаль районы Советы карарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финанс ягыннан тәмин итү өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет Чираттагы финанс елында һәм план чорында финанслау чыганакалары белән тәмин ителмәгән Чираттагы финанс елында һәм (яисә) план чорында үз көченә керү (гамәлен туктатып тору) сроктарын үзгәртү турында район Советы карарларының проектларын район Советына кертә.

46 Статъя. Карау проекты турында карар бюджеты Район Советы

1. Район Советы Рәисе чираттагы финанс елына район бюджеты турында карар проекты кертелгәннән соң 2 эш көне эчендә район Контроль-хисап палатасына экспертиза үткәрү өчен жибәрә.

Районның контроль-хисап палатасы 10 эш көне дәвамында бюджет турында карар проекты турында бәяләмә эзерли, әлеге проектның житешсезлекләре ачыкланган очракта.

Районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе район Советы депутатлары тарафыннан район бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

2. Кертелгән бюджет турында карар проекты Чираттагы финанс елына һәм план чорына, районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән район Советының даими комиссияләренә, шулай ук район Советы депутатларына карауга жибәрелә, массакүләм мәгълүмат чараларында басыла, гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. Район бюджеты турында карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, район Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа тигез күләмдә район Башкарма комитеты һәм район Советы вәкилләре керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләргә карый.

Район бюджеты турында карар бер укылышта кабул ителә.

4. Район Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар 2 эш көне дәвамында район Советы Рәисенә кул кую өчен жиберелә. Район бюджеты турындагы карар рәсми басылып чыгарга тиеш.

47 Статья. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проекты кабул итү нәтижеләре

1. Район бюджеты турындагы карар район Советы тарафыннан расланган, Чираттагы финанс елына кадәр район Советы Рәисе тарафыннан имзаланган.

Районның жирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бюджет турында карарны халыкка житкерүне тәмин итү буенча төрле чаралар күрергә тиеш.

1. Әгәр Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кертмәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV кискәк. РАЙОН БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЭШЕ

48 Статья. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Район бюджетының үтәлеше район Башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Район бюджеты үтәлешен оештыру районның финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

3. Район бюджетының үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

Район бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

Район бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

49 Статья. Бюджетның жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару, аңа үзгәрешләр кертү тәртибе Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә һәм район бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм алучылар игътибарына житкерелә.

2. Район бюджетының жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү районның финанс-бюджет палатасы житәкчесе тарафыннан башкарыла.

3. Район бюджетының жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре район бюджеты турындагы карарга туры килергә тиеш.

4. Район бюджетының расланган жыелма бюджет язмасы район Советына һәм районның Контроль-хисап палатасына белешмәләр өчен жиберелә.

50 Статья. Касса планы

Районның касса планы астында агымдагы финанс елында район бюджетына касса керемнәре һәм район бюджетыннан касса түләүләре фаразлана.

Районның финанс-бюджет палатасы касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренә Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм вакытын билгели.

Касса планын төзү һәм алып бару районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан башкарыла.

51 Статья. Район бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

Район бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тоту:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә район бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәргә бүлүдән кергән керемнәргә район бюджетының бердәм санына күчү;

- артык бүленгән суммаларны күчү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчү;

- Россия Федерациясенә Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

- район бюджетына түлүүләр бюджеты администраторы тарафыннан төгәлләштерү.
-артык түлөнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түлүүләр суммаларын жире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны жирле бюджетның бердәм сөтыннан күчерү.

52 Статъя. Район бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1. Район бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп башкарыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтөлеше күздә тотыла:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;;
- акчалата йөкләмәләрне түлүне санкцияләү ; ;
- акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар белән башка килешүүләр тәзү юлы белән яисә законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түлү бурычын түлү һәм аларны түлүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бюджетның бердәм сөтыннан акчаларны исәптән төшерүне раслый торган түлү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр уздыруны раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

53 Статъя. Бюджет язмасы

1. Бюджет язмаларын тәзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертөп, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә

2. Район бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм финанс-бюджет палатасы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Район бюджеты акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү район бюджеты акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан башкарыла.

3. Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткөчләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статъяларында каралган очрақлардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр, бюджет акчаларын ведомствога караган бүлүчеләргә һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга житкерелә.

4. Бюджет язмаларын тәзү һәм алып бару тәртибе район бюджеты акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет язмасы белән раслана торган чыгымнар төрләренең элементлары (төркөмчәләре һәм элементлары) кодлары, шулай ук дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча күрсәткөчләрне детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

5. Жыелма бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә район бюджеты акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткөчләрне, жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә, үзгөртү рөхсәт ителми.

Район бюджеты акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткөчләре нигезендә район бюджеты акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткөчләрне, район бюджеты акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә, үзгөртү рөхсәт ителми.

54 Статъя. Бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары буенча бюджет үтөлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары буенча бюджет үтөлеше, бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан, жыелма бюджет язмасы нигезендә, финанс-бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә, финанс-бюджет

палатасы тарафыннан билгелэнгән тәртиптә, район бюджетының бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәләргә тиешле акчалата йөкләмәләренә түләүне санкцияләү Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгелэнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

55 Статья. Район бюджетын үтәгәндә район бюджеты турында расланган карардан артык фактта алынган керемнәренә куллану .

Район бюджетын үтәгәндә район бюджеты турында расланган керемнәреннән гомуми күләмнән артык фактта алынган керемнәр Финанс-бюджет палатасы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына муниципаль бурыч алуларны биләүгә район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пунктында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта муниципаль районның гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә жибәрелә ала.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән элегә Нигезләмәнең 56 статьясындагы 4 пунктында билгелэнгән тәртиптә район бюджеты үтәгәндә район бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар район бюджеты чыгымнарын арттыруга юнәлдерелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына район бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән бәйлә.

56 Статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1. Район бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында район бюджеты үтәләше буенча операцияләренә тәмамлау Финанс-бюджет палатасы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм элегә статья таләпләре нигезендә билгелэнгән тәртиптә тормышка ашырыла.

2. Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр район бюджеты үтәләшенә касса хезмәте күрсәтүче орган район бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә билгелэнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

3. Район бюджетының бердәм счетында булмаган бюджет акчаларын алучылар тарафыннан файдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча район бюджетының бердәм счетына күчәреләргә тиеш.

4. Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Район бюджет акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяжның булуы турында, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә, элегә бюджетара трансфертларның калдыгын артмаган күләмдә, Чираттагы финанс елында бюджет керемнә кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган файдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдыгы район бюджеты керемнә күчәрелмәгән очракта, элегә акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгелэнгән гомуми таләпләренә үтәп, Финанс-бюджет палатасы билгеләгән тәртиптә, район бюджеты керемнә кайтарылырга тиеш.

5. Финанс-бюджет палатасы агымдагы финанс елы тәмамланганда район бюджеты акчаларын алучыларны Чираттагы финанс елының гыйнварында Россия Федерациясендә эш булмаган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тәэмин итү тәртибен билгели.

Кисәк V. төзү, тышкы тикшерү нигезләре,
БЮДЖЕТ ХИСАБЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

57 Статья. Бюджет исәбе һәм район бюджеты үтәләше турында хисап

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығын үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәләше турында хисап;
- 2) бюджет үтәләше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

2. Районның бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылығы нигезендә финанс-бюджет палатасы тарафыннан төзелә.

3. Муниципаль районның бюджет хисаплылығы еллык хисап булып тора. Район бюджеты үтәләше турындагы хисап квартал саен була.

4. Муниципаль районның бюджет хисаплылығы Финанс-бюджет палатасы тарафыннан район башкарма комитетына тапшырыла.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда район бюджеты үтәләше турындагы хисап район Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм контроль-хисап палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап район Советы карары белән расланьрга тиеш.

58 Статья. Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап, аны район Советында караганчы, тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы яктан тикшерүне һәм район бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзәнчәлекләргә исәпкә алып, район Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Район башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча район бюджеты үтәләше турында хисап тапшыра. Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү вакытында башкарыла, ул бер айдан да артмый. Бюджет үтәләше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчалары баш администраторларының еллык бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә эзерләнә.

4. Район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапка бәяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан район Советына һәм район башкарма комитетына тапшырыла.

59 Статья. Район Советына район бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча район Башкарма комитеты житәкчесе район Советына финанс хисап елы өчен бюджет үтәләше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәләше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет үтәләшенә һәм бюджет хисаплылығына анализ ясалган аңлатма язуы, муниципаль заданиенә үтәләше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр, район Советы бюджеты үтәләше турында карар проекты, район бюджеты үтәләше турында башка бюджет хисаплылығы һәм районның берләштерелгән бюджеты үтәләше турында бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Район Советы утырышында Башкарма комитет житәкчесенә доклады яки Аның ризалыгы буенча финанс-бюджет палатасы житәкчесенә район бюджеты үтәләше турында чыгышы, шулай ук районның Контроль-хисап палатасы житәкчесе доклады тыңлана.

4. Район бюджеты үтәләше турындагы хисапны раслау яки «Спәс муниципаль районы» муниципаль берәмлеге бюджеты үтәләше турындагы хисапны раслау турындагы карарны кире кагу турында Карар кабул итә.

5. Район Советы район бюджеты үтөлеше турындагы карарны кире каккан очракта, ул дөрес булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

60 Статья. Район бюджеты үтөлеше турында карар

Район бюджеты үтөлеше турындагы карар нигезендә, отчет финанс елына район бюджеты үтөлеше турында отчет раслана, анда гомуми күләме керемнәр, чыгымнар һәм дефицит (профицит), район бюджеты.

Хисап финанс елында район бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәренә классификациясе кодлары буенча керемнәр;
- керем төрләре кодлары, керем төрләре, керемнәр төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре, район бюджеты керемнәренә кагылышлы;

- район бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча район бюджеты чыгымнары;

- район бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча район бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;

- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары кодлары буенча.

Район бюджеты үтөлеше турында карар нигезендә район бюджеты үтөлеше турында Карар кабул итү өчен Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм район Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

61 Статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле район Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегә булып тора.

2. Эчке муниципаль финанс контроле район финанс-бюджет палатасының һәм кредит белән төп идарә итүчеләрнең контроль эшчәнлегә булып тора.

3. Алдан контроль район бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларын кисәтү һәм булдырмау максатыннан башкарыла.

4. Алга таба контроль район бюджеты үтөлеше нәтижәләре буенча, аның үтәлешенә законлылыгын, исәп һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында тормышка ашырыла.

5. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка норматив-хокукый актлары нигезендә билгеләнә.